

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/79/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2110011365
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Šramelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2110011365.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Šramelovej a sudcov JUDr. Janky Klčovej a JUDr. Vladimíra Tencera, v trestnej veci proti obžalovanej U. V. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písm.c/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm.c/, písm.d/, písm.e/ Trestného zákona, o odvolaní Krajského prokurátora v Trnave a obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu v Trnave zo dňa 04.06.2013 sp.zn. 7T/66/2010, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.10.2013 takto

r o z h o d o l :

I/

Podľa § 321 odsek 1 písm.d/, odsek 3 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o vine a vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 odsek 3 Trestného poriadku

obžalovaná U. V., nar. XX.XX.XXXX v Y. F., trvale bytom O. K., Z. č. XXX,

je v i n n á , ž e

dňa 09.02.2010 v čase od 18.00 hod. do 24.00 hod. obci O. K. - Z., okres Y. F., v rodinnom dome č. XXX v úmysle usmrtiť svoju 73-ročnú matku U. Y. z dôvodu choroby neschopnú sa pohybovať, túto fyzicky napadla tým spôsobom, že ju bila rukami po tvári, škriabala ju a rukami hrdúsila na krku a prekryvala jej tvár vankúšom, čím jej spôsobila podliatiny na tvári, odreniny a škrabance na tvári vpravo, na brade a na krku vpravo, krvné výrony v mäkkých pokrývkach lebečných, v oblasti hrtana a osrdcovníka, opuch mozgu, opuch pľúc, krvné výrony v svalstve krku a v oblasti hrtana, pričom bezprostrednou príčinou smrti bolo zadusenie spôsobené stlačením krku a prekrytím dýchacích otvorov, na následky ktorých U. Y., o ktorú sa obžalovaná starala, v presne nezistenom čase od 18.00 hod. do 24.00 hod. dňa 09.02.2010 zomrela,

t e d a

iného úmyselne usmrtila a spáchala čin na chránenej osobe - blízkej osobe, odkázanej osobe, osobe vyššieho veku,

č í m s p á c h a l a

obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písm.c/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm.c/, písm.d/, písm.e/ Trestného zákona

Za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, § 39 odsek 1, odsek 3 písm.b/ Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 písm.b/ Trestného zákona sa obžalovaná pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

II/

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie Krajského prokurátora v Trnave z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súdu I. stupňa bola obžalovaná uznaná vinnou zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písm.c/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm.c/, písm.d/, písm.e/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 09.02.2010 od 07.30 hod.v obci O. K. - Z., okres Y. F., v rodinnom dome č. XXX v úmysle usmrtiť svoju 73-ročnú matku U. Y. z dôvodu choroby neschopnú sa pohybovať, túto fyzicky napadla tým spôsobom, že ju bila rukami po tvári, škriabala ju a rukami hrdúsila na krku a pokrývala jej tvár vankúšom, čím jej spôsobila podliatiny na tvári, odreniny a škrabance na tvári vpravo, na brade a na krku vpravo, krvné výrony v mäkkých pokrývkach lebečných, v oblasti hrtana a osrdcovníka, opuch mozgu, opuch pľúc, krvné výrony v svalstve krku a v oblasti hrtana, pričom bezprostrednou príčinou smrti bolo zadusenie spôsobené stlačením krku a prekrytím dýchacích otvorov, na následky ktorých U. Y., o ktorú sa obžalovaná starala, v presne nezistenom čase od 18.00 hod. do 24.00 hod. dňa 09.02.2010 zomrela.

Za to jej bol uložený podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, § 39 odsek 1, odsek 3 písm. b/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 písm.b/ Trestného zákona bola pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 78 odsek 1 Trestného zákona jej bol uložený ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 73 odsek 2 písm.a/, písm.b/ Trestného zákona jej bolo uložené ochranné liečenie psychiatrické ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie jednak obžalovaná a jednak Krajský prokurátor v Trnave.

Obžalovaná sa odvolaním domáhala zrušenia napadnutého rozsudku a následného oslobodenia spod obžaloby, alternatívne na verejnom zasadnutí prekvalifikovania skutku na trestný čin zabitia. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu poukázala na to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že bezprostrednou príčinou smrti poškodenej bolo zadusenie spôsobené stlačením krku a prekrytím dýchacích otvorov na následky ktorých v presne nezistenom čase od 23.00 hod. dňa 09.02.2012 (správne má byť 09.02.2010) do 08.30 hod. dňa 10.02.2010 zomrela. Nijakým dôkazom ale nebolo preukázané, kto sa takéhoto konania proti poškodenej dopustil. Potom, čo s druhom M. oznámili úmrtie matky a lekár skonštatoval následnú smrť, všetko úsilie polície sa orientovalo jednoznačne na dokázanie, že poškodenú mala usmrtiť ona. Je pravdou, že pri prvom výsluchu neuviedla, že jej matku škrtil obžalovaný. Toto neuviedla z obavy z neho, nakoľko sa vyhrážal, že ak to povie, skončí ako matka. Pri neskorších výsluchoch túto skutočnosť uviedla ale nikto tomu nevenoval pozornosť. Súd sa nevenoval ani tomu, že pri vzatí do väzby mala na oku modrinu, čo je v spise aj zadokumentované a túto jej spôsobil práve M. vtedy, keď matku škrtil a ona sa mu snažila v tom zabrániť. Je to vinou polície, že vyšetrovanie sústredila jedným smerom a preto M. neboli ani zaistené žiadne porovnávacie stopy a dokonca polícia aj v prípravnom konaní odmietla vykonať konfrontáciu medzi ňou a M.. Len jej ako podozrivej boli odobraté biologické stopy, ktoré ani nepotvrdili, že by s poškodenou prišla do fyzického kontaktu, a už vôbec nie, že by ju škrtila. Je si vedomá, že časové údaje, ktoré o škrtení matky pri výsluchu uvádzala, sú dosť zmätočné, no dostatočne sa neorientuje v čase ani v dátumoch a preto nevedela presne označiť, kedy to bolo, keď M. matku škrtil. Motív mal práve M., nakoľko matka ho vyhánala z domu. Z hľadiska subjektívnej stránky sa k naplneniu skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 Trestného zákona vyžaduje priamy úmysel a súčasťou subjektívnej stránky aj motív. Nevyhnutnou podmienkou trestnosti je, aby páchatel konal s vopred uváženou pohnútkou a nepostačuje len nepriamy úmysel. Vykonanými dôkazmi jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností nebolo preukázané, že chcela matku usmrtiť.

Krajský prokurátor v Trnave sa odvolaním domáhal zmeny rozsudku súdu I. stupňa vo výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania poukázal na to, že obžalovaná naplnila všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy v zmysle ustanovenia § 145 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, pretože inú osobu úmyselne usmrtila a činu sa dopustila voči chránenej osobe, ktorou v tomto prípade bola jej matka, teda v zmysle ustanovenia § 139 odsek 1 písm.c/ Trestného zákona sa jedná o blízku osobu a keď bolo preukázané, že poškodená už bola niekoľko mesiacov pripútaná na lôžko, bola odkázaná na opateru obžalovanej a vzhľadom na jej vek, naplnila aj znaky osoby vyššieho veku v zmysle § 139 písm.d/, písm.e/ Trestného zákona. Súd nezistil u obžalovanej žiadnu poľahčujúcu ani priťažujúcu okolnosť. Obžalovaná bola v minulosti 1-krát súdne trestaná, odsúdenie je t.č. zahladené. Z miesta bydliska je hodnotená neurčito, nie je zamestnaná. U obžalovanej neboli splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 odsek 1, odsek 3 písm.b/ Trestného zákona, pretože v súlade so zásadou individualizácie trestu síce zákon umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu stanovenú v osobitnej časti a umožňuje tak uloženie trestu aj ich páchatelom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela. Takýmito okolnosťami by boli inak poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračuje hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napríklad osobné pomery páchatela, silné citové rozrušenie, nevyliciteľná choroba páchatela a podobne. Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zväžil ich povahu. Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo vyskytujú sa len v ojedinelých prípadoch. Pomermi páchatela sa rozumejú okolnosti bezprostredne súvisiace s osobou páchatela, ktoré nesúvisia s trestnou činnosťou a existujú v čase rozhodovania o treste. Takýmito pomermi môže byť napríklad skutočnosť, že sa páchatel sám stará o viacero osôb, ktoré sú na neho odkázané, ťažká nevyliciteľná choroba páchatela a podobne. Súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu musí zistiť nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela, ale aj odôvodniť prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané. Skutočnosti, ktoré uviedol súd I. stupňa, nespĺňajú podmienky na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 odsek 1, odsek 3 písm.b/ Trestného zákona. Domáhal sa preto zrušenia napadnutého rozsudku vo výroku o treste s tým, aby bol obžalovanej uložený trest odňatia slobody v rozmedzí od 20 do 25 rokov.

Na verejnom zasadnutí navrhol odvolaniu krajského prokurátora vyhovieť a odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 317 odsek I Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek I alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek I.

V prvom rade je potrebné uviesť, že krajský súd sa s vecou zaoberal už niekoľkokrát, pričom časový údaj spáchania skutku bol vyriešený už v predchádzajúcom konaní, preto súd I. stupňa zrejme len omylom chybné uviedol nesprávny časový údaj. Na základe zrušujúcich rozhodnutí krajského súdu, súd I. stupňa následne vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, zistil správne skutočný stav veci (až na nesprávny časový údaj spáchania skutku uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku), konanie obžalovanej posúdil v súlade so zákonom a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil v zmysle ustanovenia § 168 odsek 1 Trestného poriadku.

Obžalovaná v priebehu konania spáchanie trestnej činnosti v podstate popierala, sčasti priznala fyzické napadnutie poškodenej, avšak v iných časových súvislostiach, len na hlavnom pojednávaní dňa 04.12.2012 po konfrontácii so svedkom Z. M. v čase, keď ešte svedok zotrval v pojednávacej miestnosti uviedla, že škrtenie si na seba nezoberie, že to neurobila, ale je pravdou, že mame zakryla ústa vankúšom aby nekričala. Ako dlho držala ten vankúš matke na ústach sa nevedela vyjadriť a ďalej sa už k veci vôbec nechcela vyjadrovať, len uviedla, že ľutuje čo sa stalo. Na hlavnom pojednávaní dňa 30.04.2013 poprela tú skutočnosť, že by matke dávala na tvár vankúš vo večerných hodinách dňa 09.02.2010 a keď toto uviedla na súde, tak to uviedla z toho dôvodu, že celú situáciu dobre nepochopila, pretože pred pojednávaním brala silné ukladňujúce lieky. Súd I. stupňa v tomto smere zistil, že z lekárskej správy, ktorú vyhotovila MUDr. U. I. vyplýva, že obžalovaná pred hlavným pojednávaním dňa 04.12.2012 neužila žiadne lieky.

Súd I. stupňa v napadnutom rozsudku podrobne rozviedol všetky výpovede obžalovanej, ďalej sa podrobne zaoberal výpoveďou svedka Z. M., výsledkami konfrontácie, výpoveďami ďalších svedkov ako aj výsledkami znaleckého dokazovania.

Z obsahu znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctva a farmácie odvetvie súdne lekárstvo MUDr. Y. B., PhD a MUDr. E. M. vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti U. Y. bolo zadusenie spôsobené stlačením krku (hrdúsením) a prekrytím dýchacích otvorov, ku ktorému došlo konaním inej osoby. Stlačením krku a prekrytím dýchacích otvorov došlo k zabráneniu výmeny dýchacích plynov medzi ovzduším a pľúcami, čím bolo znemožnené okysličovanie krvi v pľúcach. Taktiež sú v oblasti krku stláčané krčné tepny a žily, čo bráni prítoku krvi do mozgu, resp. jej odtoku. Toto viedlo k náhlemu nedostatku kyslíka vo všetkých tkanivách a orgánoch tela, najmä však v mozgu, k vnútornému duseniu a následne zadusením bezprostredne k smrti poškodenej. Uvedený proces hrdúsenia a prekryvania dýchacích otvorov bol spôsobený s najväčšou pravdepodobnosťou rukami a použitím nejakej nepriedušnej látky resp. predmetu. Ďalej znalci stanovili, že smrť poškodenej U. Y. nastala dňa 09.02.2010 v časovom intervale od 18.00 hod. do 24.00 hod. Podstatným je tvrdenie znalcov, že stopy násilia v súvislosti pôsobením na krk a tvár poškodenej boli čerstvé, vznikli v rámci procesu pôsobenia na telo poškodenej v priebehu niekoľkých minút s následným nástupom smrti. Znalci jednoznačne nezodpovedali otázku, či k procesu hrdúsenia a prekryvania dýchacích otvorov prispelo pôsobenie jednej osoby alebo súčasne dvoch osôb. Uviedli, že proces hrdúsenia a prekryvania dýchacích otvorov mohol prebiehať súčasne, ale mohlo k týmto dvom činnostiam dochádzať aj striedavo. Z uvedeného preto jednoznačne vyplýva, že k fyzickému napadnutiu poškodenej nedošlo dňa 09.02.2010 o 07.30 hod. tak, ako to v niektorých výpovediach uvádzala obžalovaná, ale tesne pred smrťou, pričom bezprostrednou príčinou smrti bolo zadusenie v dôsledku hrdúsenia a prekrytia dýchacích otvorov. Keďže k smrti poškodenej došlo dňa 09.02.2010 v časovom intervale od 18.00 do 24.00 hod., bolo nutné v tomto smere zmeniť skutkovú vetu napadnutého rozsudku.

Skutočnosť, že obžalovaná bola páchatelkou trestnej činnosti je podporená jednak samotným tvrdením obžalovanej na hlavnom pojednávaní dňa 04.12.2012, jednak jej samotným tvrdením, že aj v minulosti dochádzalo k fyzickým útokom na poškodenú a tiež vyjadreniami svedkov, ktorí potvrdili, že bola to práve obžalovaná, ktorá aj v minulosti fyzicky útočila na poškodenú. Svedkovia JUDr. Z. I., R. E., U. F. a N. O. vo svojich výpovediach vyjadrovali k vzťahom medzi obžalovanou a poškodenou. V nadväznosti sú ďalej a výsledky Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ ohľadne posudzovania DNA, ako aj ďalších

biologických stôp, ktoré označujú obžalovanú za pôvodcu stôp. V tomto smere k odvolaniu obžalovanej je potrebné uviesť, že Kriministickému a expertíznemu ústavu PZ SR Bratislava boli predložené na skúmanie porovnávacieho materiálu a stopy zaistené jednak od poškodenej U. Y., jednak od obžalovanej a rovnako aj od svedka Z. M. (č.l. 82-97).

Krajský súd preto ďalej poukazuje v podrobnostiach na jednotlivé časti napadnutého rozsudku a jeho odôvodnenie.

Aj podľa názoru krajského súdu súd I. stupňa správne právne kvalifikoval konanie obžalovanej ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písm.c/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm.c/, písm.d/, písm.e/ Trestného zákona. Krajský súd sa nestotožňuje s návrhom obhajcu obžalovanej na prekvalifikáciu konania obžalovanej na trestný čin zabitia a to vzhľadom na striedavý resp. súbežný proces hrdúsenia a prekrytia dýchacích otvorov poškodenej, ktorý bezprostredne viedol k príčine smrti poškodenej.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd sa stotožnil s použitím ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona a tým aj dĺžkou uloženého trestu odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citelný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa hodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citelnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú už v čase rozhodovania o treste. V danom prípade by skutočne použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom (trest v rozpätí od 20 do 25 rokov) bolo pre obžalovanú neprimerane prísne. Súd I. stupňa preto správne poukázal na pomery obžalovanej a jej osobnostné črty. Tiež prihliadol správne i k nízkej mentálnej úrovni obžalovanej a k ďalším jej osobnostným črtám.

V súlade s ustanovením § 48 odsek 3 písm.b/ Trestného zákona krajský súd zaradil obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

V súlade so zákonom sú rozhodnutia súdu I. stupňa v zmysle ustanovenia § 76 odsek 1 Trestného zákona, § 78 odsek 1 Trestného zákona ako aj § 73 odsek 2 písm.a/, písm.b/ Trestného zákona, preto tieto výroky súdu I. stupňa zostali rozsudkom krajského súdu nedotknuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.